

PRVA
POTPREDSJEDNICA
VLADE RH
MINISTRICA
VANJSKIH POSLOVA
I EUROPSKIH
INTEGRACIJA

INTERVJU: VESNA PUSIĆ

Nacionalni tronožac je ključan za stabilnost BiH

Mislim da se i sa strane EU-a pokazuje određeno razumijevanje važnosti angažiranja oko BiH. 'Sejdić-Finci' i provedba je jedan element. Jedan u nizu o kojima će se morati voditi računa

RAZGOVARAO: ZORAN KREŠIĆ

Ministrice vanjskih poslova BiH Vesna Pusić bila je jučer u Dubrovniku uvodničarka na sjednici političkog odbora Parlamentarne skupštine NATO-a na kojemu se raspravljalo o rezanju troškova za NATO, utjecaju u regiji s naglaskom je li taj posao okončan. Ministrica Pusić pri tome je i prokomentirala položaj BiH rekavši da je stabilnost BiH ključna za cijelu regiju, a time i Europu. NATO očito nema novca za razbacivanje. Koliko se to odražava na pogled partnera na stanje u regiji Jugoistoka Europe u pogledu daljeg angažiranja?

Mi smo u regiji jako aktivni pa se možda čini da se samo o tome raspravljalo. Meni se gotovo čini da se pojavio kompliment, ali preuranjeni kada su neki od parlamentarnih zastupnika rekli da je stabiliziranje Jugoistočne Europe završena stvar i da je to posao koji je okončan. Oni smatraju da se treba više orijentirati na istočno partnerstvo i na južni Mediteran. To je s jedne strane lijepo čuti, ali s druge strane mislim da je vrlo opasno ostavljati posao nezavršenim. Ja mislim da posao nije završen. Tu je i članstvo u NATO-u i Europskoj uniji na dnevnom redu. I ne bi bilo dobro da se stvori dojam kako se više nitko ne treba time baviti i da će se stvari dogoditi same od sebe. Neće se dogoditi i naša je zadaća zemalja iz regije, naročito kao članice Europske unije i NATO-a, da na izvjestan način držimo regiju na dnevnome redu, odnosno u središtu pozornosti drugih zemalja članica. U tome je najvažnije raditi na stabiliziranju država i cijelih društava.

Kada to imate na umu koliko se ozbiljno pristupa stabilnosti Bosne i Hercegovine?

Stabilnost BiH je ključna. Mislim da ne mogu biti jasnija u tome. BiH je pozicionirana u regiji na taj način da je njezino funkcioniranje ključno za cijelu regiju i njezinu stabilnost. Na izvjestan je to način i mjera uspješnosti svih tih reformi i integracija u širenju Europske unije i NATO-a. Za nas, za Hrvatsku, s obzirom na zemljopis, susjedstvo, više od tisuću kilometara zajedničke granice i mnoge druge ekonomske, demografske, povijesne povezanosti, to je neposredni interes. Ne u mikromenađmentu, ne u petljanju tamo gdje nikome izvana nije mjesto, ali da u zajedničkom razgovoru i promoviranju tih integrativnih procesa. Pod tim, u smislu BiH, ističem dvije stvari. Integriranje u Europsku uniju i NATO, a drugo su integrativni procesi unutar same BiH koji bi joj omogućavali da funkcionira kao uspješna država i da njezine institucije funkcioniraju. Zato je važno osvijestiti i kod drugih zemalja članica NATO-a i EU-a u kojoj mjeri je to važno.

Kako u tome smislu gledate na sve zastoje koji postoje u BiH?

U BiH je trenutno suspendiran akcijski plan za članstvo (MAP) u NATO-u. Hoću ponoviti što sam rekla i na predavanjima ovdje. Aktiviranje MAP-a nije članstvo. To je vrlo daleko

RAVNOPRAVNA PARTICIPACIJA TRI NARODA JE PITANJE RACIONALNOG INSTRUMENTA STABILIZIRANJA BIH

od članstva. Preduvjet je registriranje vojne imovine koje Oružane snage BiH upotrebljavaju, ali ju treba registrirati. Oko toga je postojao politički dogovor još prošle godine i mislim da je ključno da se on provede. To automatski ne odlučuje o članstvu u NATO, jer će trebati još dosta posla, ali BiH daje prigodu da jednoga dana kad joj se postavi to pitanje, može odlučiti. Ako se ne aktivira MAP, BiH sama sebi reže prigodu da se joj se to pitanje u budućnosti uopće postavi. Zato je važno u tome smislu napredovati. Mi puno provodimo vremena i razgovaramo s drugim zemljama članicama, ali taj uvjet je jasan, definiran i na kraju provjerljiv. U interesu je svih da BiH s jedne strane iskoristi ovaj pozitivni utjecaj koji članstvo u NATO donosi, a to je trajna stabilnost i sigurnost. Čak i politička. S druge strane bitno je da BiH sebi sačuva prigodu da može donijeti odluku kada to pitanje bude postavljeno.

Je li vrijeme da se Europska unija snažnije angažira ako bi se stvari u BiH počele pospremati i je li u tome kontekstu doživljavate svojevrsnu posredničku ulogu povjerenika za proširenja Štefana Fuelea oko pitanja 'Sejdić - Finci' i vidite li uopće mogućnosti izlaska iz ove ćorsokak pozicije?

Apsolutno! I to je moj odgovor na oba pitanja. Dakle, je li vrijeme da se EU snažnije angažira - jeste. Ima li izlaza iz ova situacije - ima. Bitno

je i puno težih situacija u kojima su se nalazili mnogi od nas u posljednja dva desetljeća. Mislim da se i sa strane EU-a pokazuje određeno razumijevanje važnosti angažiranja oko BiH. 'Sejdić - Finci' i provedba toga je jedan element. Jedan u nizu o kojima će se morati voditi računa. **Kako sačuvati, pa možda i ojačati tu pozornost EU-a za BiH?**

Poanta je da se sačuva potencijal EU-a za pozitivno djelovanje na zemlju koja se približava članstvu. Bitno je da zemlja postaje funkcionalnija, da se reforme provode. Mislim da u BiH EU ima taj potencijal. Tema BiH će gotovo sigurno biti na dnevnome redu sljedećeg Vijeća za vanjske poslove EU-a. O tome se mnogo govori i ja se nadam da će biti na dnevnom redu. Dakle, pokazuje se i sa strane EU-a određeno razumijevanje situacije, odnosno potrebe da se o toj temi razgovara. BiH je Europa. Stabilnost Europe ovisi i o stabilnosti, uz ostale, od jugoistočne Europe i mislim da Europa niti treba niti može dopustiti jedan nukleus na svom vlastitom terenu. Naročito u situacijama u kojima je europsko susjedstvo.

Može li se u tome kontekstu europskih reformi očekivati i relaksiranje unutarnjih odnosa u BiH, a s druge strane popravljavanje pozicije Hrvata koji sada nisu ravnopravni?

Mislim da je tu najsnažniji argument, općenito uzevši, a i međunarodni, koji su najučinkovitiji mehanizmi stabiliziranja BiH. Tronožac na kojemu stoji BiH u ovome nacionalnome smislu, po mome mišljenju, je ključan za stabilnost. Ako mu se izmakne jedna noga, to automatski destabilizira BiH. Iz te perspektive definiranje pozicije utjecaja i ravnopravne participacije sva tri naroda nije samo pitanje pravednosti ili povijesne pravednosti, nego je pitanje racionalnog instrumenta stabiliziranja zemlje. Iz te pozicije je apsolutno obranjivo i da se dublje pogleda, i jedino logično.

U INTERESU JE SVIH DA BIH S JEDNE STRANE ISKORISTI OVAJ POZITIVNI UTJECAJ KOJI ČLANSTVO U NATO-U DONOSI, A TO JE TRAJNA SIGURNOST

NATO I REGIJA
"Stabilnost BiH je ključna. Mislim da ne mogu biti jasnija u tome. BiH je pozicionirana u regiji na taj način da je njezino funkcioniranje ključno za cijelu regiju i njezinu stabilnost. Za nas, za Hrvatsku, to je neposredni interes"